

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem q[ua]liter bissextus sit serua[n]dus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta

sanctorum innocentium. Festus quoque pasche in quocumque mense accidat. Et festum penthecostes cum tribus diebus sequentibus ac dies ascensionis domini per se solent celebrari. Et volumus crastinum beate marie Magdalene quo corpora trium regum Colonia puenierit. Ac die dedicationis ecclesie. videlicet die beatorum Cosme et Damiani Coloniae tantum. sicut in die apostolorum cum solennitate diuinorum et celebratio de populo obseruari. Preterea quilibet ecclesia festum sui patroni. et dedicationis solent pagat. Dia vero festa predictis exceptis non precipimus solent obseruari. Sed deuotionem hominum relinquat ita quod qui noluerit celebrare propter hoc non culpam nec penam incurrat. Prouiso tamen quod in dictis festis et in alijs infra scriptis. videlicet Fabiani et Sebastiani Agathe virginis Gregorii pape Benedicti. Ambrosii episcopi. Diuini apostolorum Augustini episcopi. barnabe apostoli. Egidij abbatis. Lamberti. Mauricii et sociorum eius. Iheronimi presbyteri. Remigij. Dionisij. Luce euangeliste. et lectioes obseruent. Ista tamen festa nisi ultimo postea nolimus ut populus cessando a suis opibus celebrare teneat.

Quoniam gloria in excelsis sit cantandum

Et statuimus ut in festo annuntiationis et in festo purificationis beate virginis marie et beati petri ad cathedram. beati Mathie apostoli. quando infra septuagesimam euenerit. Te deum laudamus. et Gloria in excelsis decantetur. Hoc adiecto quod quicunque Gloria in excelsis in quocumque festo decantat. super Te deum laudamus cantabit proter in tribus diebus hoc est in pasche in penthecostes vigilijs et in sancta nocte natiuitatis domini ante primam missam. et deum non cantabitur.

Que ferie sunt ieiunande.

Et statuimus quod in omnibus vigilijs videlicet assumptionis beate marie virginis. festorum pasche. penthecostes. natiuitatis domini. necnon apostolorum. et omnium sanctorum. ac beati Laurencij

Henrici.

martyris. Cum quarta et sexta ferijs ac sabbato quatuor temporum ieiunent. Ab his excipiunt vigilie beati Iohannis euangeliste. et philippi et iacobi apostolorum que non ieiunantur. Letania maior. que est in die marci euangeliste. et letania minor que obseruatur per tres dies rogationum. videlicet scilicet tertia et quarta feria. Necnon secunda et quarta feria. ac sabbato post dominicam Misericordia domini. pro subitanea morte secundum consuetudinem dioecesis Coloniae. a carnibus abstinendo. a fidelium populo tenetur. Sanctorum quoque vigilie ieiunantur. quorum festiuitates feria secunda occurrunt. in precedenti sunt sabbato ieiunantur. Ieiunium vero sabbati locorum consuetudinibus durimus reseruandum.

Qualiter bissextus sit obseruandus

Item cum nonnulla discrepantia inter ecclesias conueniales et prochiales in officijs diuinorum de anno bissextili frequenter existat. Statuimus quod quocumque anno bissextus occurrat. quilibet ecclesia vigiliam beati Mathie apostoli super quam quarto ante non ipse bissextus cadit. ipsam vigiliam beati Mathie apostoli bissexto kalendas Martij in una littera kalendarij habendo pro una die computando. in sequentem diem proroget et vltima die post vigiliam eandem festum beati mathie apostoli celebret iuxta hos versus. Bissexto sexte martis tenere kalende. Posteriore die celebrantur festa mathie. Si cadit in lucem domini suppone sequentem. Terminus et festum nunquam celebrantur eodem. Quod sic intelligendum est. quod si annus bissextilis tunc dies illa que si non esset annus bissextilis foret ipsa dies festi beati Mathie. erit vigilia dei festi. et deinde posteriori die celebrabitur festum nisi tunc in lucem domini. id est in diem dominicam enemat. quo casu trans

ponatur festū in secūda feriā sequentes
quo ad plenū officium absq̄ celebratione
populi pagendum.

De celebratione festozū annūciationis
beate x̄ginis et aliozū sanctorum infra
octauas pasche venientuz.

Lex q̄ festū annūciationis beate x̄ginis
dicitur in dñica palmarū vel infra septua-
nā passionis dñi. aut ip̄a die pasche eue-
nerit. In vigilia palmarū cū diuino offi-
cio ē celebratione populi pueniat sol-
lemniter et celebret. Festa vero tiburcij et
valeriani. ac marci euangeliste et si ip̄a
die pasche vel infra octauas eiusdē eue-
nerit quo ad pagendū officij eorundē
post octauas pasche trāspōnā. hoc ex-
cepto q̄ in ip̄a die bti marci euangeliste
et si infra octauas occurrit letania ma-
ior cū processione et crucib⁹ obseruabitur
p̄ oīa. sola carnis abstinentia in hoc ex-
cepta ppter paschalis festi reuerentiam
Quoniam aut extra tēpus septuagesime
vsq̄ ad pascha et aduentū dñi festū no-
uē lectionū ppriū hñs officij. dñica die
ab ecclesia occurrit et ordinarie celebra-
bitur in eadē dñica celebret. Alias quo-
cumq̄ tpe euenerit dū dñica suū ppriū
habuerit officij q̄ sequēti die dñica re-
peri nō potēit festū nouē lectionū absq̄
in celebratione populi secūda feria se-
quenti in ecclesijs cū pleno diuinorum
officio pagari. Solo festo annūciationis
beate x̄ginis. si ultra vigiliā palmarū q̄
extēt quocūq̄ tpe. euenerit in ip̄a vigi-
lia cū officio et celebratione populi ple-
narie volumus pagari.

De festo trinitatis qū sit tenendū et eu-
charistie et nocturnis.

Lex statuit q̄ festū trinitatis prima
dñica post octauas p̄thecosces. q̄ voca-
tur octaua trinitatis. cū. ix. lectionibus
et debita solennitate fiat. In hebdoma-
da hō p̄cedere. videly ab octaua p̄theco-
scos. in sc̄dis vesp̄is vsq̄ ad dñicam

pdictā cantet et legat de trinitate. p̄
cōsuevit. et post festū trinitatis p̄ heb-
domadā sequētē cātet officij dñice Do-
mine in tua misericordia. In quā autē
feria eiusdē hebdomade fiat solenniter
festū eucharistie. p̄t hacten⁹ a nostris
aīcessoribus est statutū. Et statuit⁹
vt in oīb⁹ ecclesijs nre dioceſ singulis
noctib⁹ in matutinis. ps. nocturnales
siue feriales ad nocturnos. nisi ea die sit
festū tale q̄ missāz propriā habeat. vel
collectā. Inuitatoria. Responsoria et
laudes. sicut et hore diei. de sancto cui⁹
est festū cantent quēadmodū in maiori
ecclesia obseruatur. Nisi tūc alicui⁹ pa-
troni ecclesie festum seu cōmemoratio-
fuerit pagenda.

De officio scholastici.

Item vt vnicuiq̄ ecclesie que habz dī-
stinctos psonatus et officia iuxta eorū-
dem personatum et officiorum onus
honor debitus obseruetur Statuimus
et ordinamus vt saluo ordine prelatoz
ecclesie nre Coloni. in ceteris ecclesijs
nostre ciuitatis et dioceſ. Scholasticū
ip̄arum ecclesiarum distinctos certos
et perpetuos redditus ip̄i annexos et
deputatos scholasticos habentes stalluz
in choro. et locum in capitulo ac vocem
post decanum ecclesiarum suarum ex-
tunc in antea habeant et subintrēt. De
sub pena excommunicationis late sen-
tentie in his scriptis a singulis conuen-
tualibus ecclesijs precipimus obserua-
ri. Dignum est enim vt qui ceteris offi-
cij maioribus preferuntur etiam alios
sublimatione graduum antecedant. Cū
onus emolumentū sequi debeat et ecō-
uerso. p̄ hoc tamen nolumus anti-
quioribus canonicis ex ingressu. in pe-
titionibus suis rationabilibus aliquo-
tenus derogari.

De obseruatione capitulorum siue
tractatum capitulorum.